

Ebre

El sacerdot i metge Joaquim Garcia i Roca (1890-1976)

ANTON MONNER
Cronista de Gandesa

Crònica

D'intel·ligència privilegiada i amb gran esperit de treball, va ser incomprens perquè exercia la medicina i el sacerdoci de manera personal, allunyat de les modes del moment, i va xocar amb les autoritats eclesiàstiques i mèdiques

Sempre han existit personatges que no han passat desapercebuts per la vida i han deixat petjades en el seu pas. El sacerdot, doctor en medicina naturista i cirurgià, Joaquim Garcia i Roca, fill de Corbera d'Ebre, de Cal Metget, i la seva mare de Batea, de Cal Sequet, per la seva manera de ser i d'actuar, per bé i per mal, entre les persones que el van conèixer, mai no va passar desapercebut. Va néixer l'any 1890 i va morir el 1976. El primer membre familiar en arribar a Corbera va ser Francesc Garcia, pel 1732. Provenia d'una família de metges de Cambrils, havent estudiat a la universitat de Cervera, quan Felip V pel Decret de Nova Planta va fer tancar les 8 universitats en funcionament a Catalunya i va construir la de Cervera, obligant a ensenyar únicament en castellà. M'han informat gent que el va conèixer, també pels arxius parroquials i per la tesi doctoral d'un nebot, el Dr. Joaquim M. Garcia Roselló, Dr. en Medicina, publicada per URV i dirigida pel Dr. Josep Sánchez Cervelló, i la seva mare, Vicenta Roselló.

Nascut en el si d'una família d'alta tradició cultural, catòlica, bressol de metges i d'eclesiàstics, de tendència conservadora i carlistes, molts d'ells van ser sacerdots i religiosos. Una germana va exercir com a monja al convent de la Puríssima de Tortosa i un oncle seu, Josep Garcia Serrano, va fundar amb Domingo Sol la Congregació de Sacerdots Operaris Diocesans.

Joaquim Garcia era coetani del famós metge de la mateixa població, Jaume Ferran i Clua, també incomprens per la medicina del moment perquè superava els companys en saviesa i preparació intel·lectual, gràcies a la intel·ligència, les investigacions bacteriològiques i el descobriment de vacunes antiràbiques. Joaquim Garcia, també d'intel·ligència privilegiada i amb gran esperit de treball, va ser incomprens però des d'una perspectiva ben diferent; exercí la medicina i el sacerdoci, de manera personal, allunyat de les modes del moment i va xocar amb les autoritats eclesiàstiques i mè-

Garcia Roca presidint una processó a Ascó a finals dels anys 40. FOTO: CEDIDA

dicinals. Els més propers a ell, la gent senzilla de carrer, el respectaven més com a savi i no l'entienien prou. Els companys el consideraven un excèntric i allunyat de la vida real.

Als 18 anys, encara al seminari, va notar símptomes de cansament i molèsties que s'anaven accentuant en passar els anys, fins a arribar a una situació desesperada. Va ser quan als 28 anys, un company sacerdot li va recomanar que visités diferents terapeutes naturistes. Posteriorment, confessava que la reflexió religiosa i els tractaments naturals el salvaren, ja que va guair-se d'una tuberculosi pulmonar d'extrema gravetat, intensificant el treball, va doctorar-se en medicina i nasqué la simbiosi naturofideista que va practicar de llavors

endavant. Va creure que la seva curació va eixir d'un miracle, per la pregària i en l'esforç quotidià. Les conviccions cristianes i les pràctiques naturistes li atorgaren el que en els estudis d'universitaris no havia adquirit; va ser la força d'esperit, de sacrifici i de treball, mogut per la intel·ligència innata que el dotaren una personalitat singular i incompresa.

Paradoxalment, va ser molt respectat, qualificat i admirat per les jerarquies eclesiàstiques. D'ells va rebre les autoritzacions per exercir com a capellà quan els bisbes de les diòcesis de Tortosa i de Barcelona, li negaren i no veien bé que compaginés la feina de metge naturista i sacerdot. A Madrid el va autoritzar el cardenal castrense, i a Roma el cardenal Ottaviani, secretari

de Pius XII i posteriorment va ser ratificat pel cardenal Montini. A Barcelona oferia misses a les casernes militars. Posteriorment, gràcies a l'arquebisbe de Toledo, el Pla i Deniel, va servir la parròquia barcelonina de Betlem i al convent dels pares mercedaris. És significativa l'anècdota que, a Corbera estant, acabada la guerra, oferia la missa en català, al temple mig enrunat de Sant Pere per les bombes alemanyes de la Legió Cóndor, abans de construir-se el nou. Un dia van presentar-se-li una parella de guàrdies civils uniformats quan feia l'homilia en català, i abans de ser amonestat, amb autoritat i respecte se'ls va dirigir dient-los que podien entrar a l'església quan volguessin però no com a guàrdies civils, perquè era la casa de Déu i als conciutadans els havia de dirigir la paraula en l'idioma propi. Fora del temple podien fer el que els manessin els seus superiors però dins, ell tenia l'autoritat. Els guàrdies van acotxar el cap i sense replicar informaren al comandant en cap de la caserna de Gandesa.

Passava 15 dies a Corbera i 15 a Barcelona, on a més que sacerdot assignat a les parròquies sense qualificació de rector o de vicari, visitava els malalts que li demanaven. A Corbera n'atenia pocs perquè exercint el metge titular no li agradava suplantar-lo. A Barcelona les consultes les passava al Consultori de medicina natural, Sanatori-um, autoritzat per la Santa Seu. Viatjava també a Madrid, Saragossa i València on tenia les consultes obertes dos dies per setmana a cada una de les capitals. Però era tan famós que fins i tot va arribar a visitar al Papa Joan XXIII, havent viatjat expressament al Vaticà i se'l va acreditar congressista d'honor de diferents Congressos naturistes internacionals.

Era un gran lector molt dedicat a les humanitats clàssiques gregues i els tractats medievals cristians. I com a bibliòfil i escriptor es va donar a conèixer també pels llibres que publicava, sobretot de medicina naturista, *La alimentación natural*, *Las enfermedades infecciosas*, *El tesoro de Salud Psicosomática*, *El*

cáncer y su curación, entre altres, i a més, col·laborava a diferents revistes mèdiques. Va deixar llibres per publicar, per la incomprensió de la comunitat de metges i sacerdots, sobre el cristianisme i la medicina naturista.

Cal anotar els seus estudis de les aigües termals, fonts medicinals o pous de neu existents i catalogats a les Terres de l'Ebre, com a remeis terapèutics. En els estudis considerava l'aigua com a element essencial i bàsic en el desenvolupament de la humanitat, dotat de propietats de supervivència però també curatives o empíriques, màgiques i científiques. Amb moltíssimes entrevistes concretades amb persones dels diferents pobles de la diòcesi de Tortosa i les investigacions publicades de diferents

“

Els més propers a ell, la gent senzilla del carrer, el respectaven més com a savi i no l'entienien prou. Els companys el consideraven un excèntric allunyat de la vida real

historiadors, metges i científics, va realitzar estudis de les aigües medicinals de les nostres comarques, de fonts existents als nostres termes municipals com la font de la Lleganya de la Fontcalda, sobre els balnearis que van funcionar a Cardó, la Fontcalda o a l'Esperança. També un detallat estudi sobre els pous de neu o de gel, existents als nostres pobles donant-ne la situació, d'alguns d'ells les mides i els noms com es coneixen. Aquest apartat és un tresor històric, toponímic i dels diferents guariments que aportaven als nostres avantpassats dignes de ser estudiat en un futur pròxim. I el personatge digne de ser recordat «in memoriam» per la dimensió dels coneixements i el llegat aportat a la humanitat.